

Ako správne spísať petíciu

Ak chce verejnosť vyjadriť svoj názor alebo sa jej nepáči ako veci fungujú, môže tak urobiť prostredníctvom svojho podpisu v petícii. Pri podpise **petície** nemusíte často dovŕšiť 18 rokov a nemusíte byť dokonca ani slovenskými občanmi. Kým v niektorých prípadoch naše zákony s využitím petičného práva vyslovene počítajú, sú aj situácie kedy ho vyslovene zakazujú. Petíciou je možné riešiť len veci verejného alebo iného spoločenského záujmu (napr. ak je vo vašej obci málo materských škôlok, svoju potrebu novej škôlky či nových miest pre vaše deti môžete smerom k obci prejavovať v petícii.) Podľa Ústavy Slovenskej republiky „každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami.“ Následne orgány verejnej moci majú povinnosť sa s petíciou vysporiadať.

Ak ste sa rozhodli petíciou vyjadriť svoj názor, tento manuál vám v tom bude určite nápomocný.

(Manuál bol aktualizovaný v novembri 2021)

Čo je to petícia a kedy ju využiť?

Petícia je výzva, pod ktorú sa podpisujú občania, a tým sa v konkrétnej veci obracajú na orgány verejnej moci (štátne orgány alebo orgány územnej samosprávy – obce, vyššie územné celky, osoby, ktorým zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach iných osôb) s návrhmi, žiadosťami, výzvami, prípadne sťažnosťami či protestom. Petíciou možno žiadať, navrhovať či prejavovať množstvo vecí – žiadať výstavbu alebo opravu športového areálu, prejavovať nesúhlas so zničením parku kvôli výstavbe obchodného centra, žiadať zachovanie rušiacej sa školy, žiadať o využívanie kultúrneho strediska v obci na účely verejné a nie obchodné a iné.

Petíciou je však možné riešiť len veci verejného alebo iného spoločného záujmu. Z toho dôvodu petíciu nemožno využiť napr. pri sporoch dvoch mládežníckych organizácií o prenájme priestorov kultúrneho domu, nemožno ňou žiadať zrušenie stavebného povolenia na výstavbu obchodného domu alebo žiadať o zápis organizácie do registra občianskych združení. V takýchto prípadoch totiž nejde o verejný alebo iný spoločný záujem a vec je treba riešiť individuálne – podaním návrhu na súd, podaním odvolania alebo návrhom na registráciu občianskeho združenia.

V niektorých prípadoch zákon výslovne zakazuje podať petíciu. Petíciou sa nesmie zasahovať do nezávislosti súdu pri jeho rozhodovaní a nesmie sa ňou vyzývať k porušovaniu ústavy a zákonov, a právne záväzných aktov Európskej únie, popieraní alebo obmedzovaniu osobných, politických alebo iných práv. Petíciou sa tiež nesmie vyzývať k rozniecovaniu nenávisťi a neznášanlivosti z týchto dôvodov alebo k násiliu a hrubej neslušnosti.

Okrem využitia petícií v situáciách všeobecne stanovených vyššie, naše zákony v niektorých prípadoch s využitím petičného práva výslovne počítajú. Petícia je potrebná v celoštátnom meradle na vyhlásenie referenda, na voľbu prezidenta, na vznik politickej strany a na umožnenie účasti politickej strany vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky. V obci je petícia nevyhnutná na vyhlásenie miestneho referenda, na hlasovanie o odvolaní starostu a na voľbu nezávislých kandidátov do samospráv miest a obcí.

Je však potrebné uviesť, že petícia môže rozprúdiť diskusiu v obci či v štáte, ale má v mnohých prípadoch malú právnu silu na to, aby bola použitá ako jediný prostriedok nápravy pri porušovaní verejného záujmu či práv jednotlivcov alebo skupín. Orgán verejnej správy ju totiž môže vybaviť aj negatívne a organizátori petície nemajú právo namietat' jej vybavenie. Z toho dôvodu pri riešení problému, ako je napr. porušovanie životného prostredia musí dotknutá skupina osôb využiť okrem petície aj práva účastníka konania v povolo'ovacom procese, podávať opravné prostriedky v bežiacich konaniach, podávať podnety na preskúmanie priestupku či podnet na začatie trestného konania.

Na koho sa možno obrátiť s petíciou?

Petíciou sa možno obrátiť len na takzvané orgány verejnej moci. Na účely realizácie petičného práva **orgánmi verejnej moci sú:**

a) štátne orgány (napríklad Národná rada Slovenskej republiky, vláda Slovenskej republiky, prezident Slovenskej republiky, všetky ministerstvá, iné ústredné orgány štátnej správy (napr. Protimonopolný úrad SR, Štatistický úrad SR, Úrad pre verejné obstarávanie, Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, Národný bezpečnostný úrad SR), okresné úrady, daňové úrady, colné úrady, vojenské správy, inšpektoráty práce, súdy (Ústavný súd SR, Najvyšší súd SR, okresné a krajské súdy, špeciálny súd), prokuratúra (okresná, krajská, generálna), Najvyšší kontrolný úrad, Národná banka Slovenska, Telekomunikačný úrad SR atď).

b) orgány územnej samosprávy (orgány obcí a vyšších územných celkov),

c) osoby, ktorým zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach iných osôb (ide napr. o členov vodnej stráže, lesnej stráže alebo členov stráže prírody, ktorí sú podľa zákona oprávnení ukladať pokuty, alebo o neštátne stredné školy pri uskutočňovaní prijímacieho konania).

Ak teda chceme presadiť niečo v obci, možno petíciu adresovať priamo starostovi či obecnému zastupiteľstvu.

Nič však nedosiahneme vtedy, ak petíciu adresujeme napr. podnikateľovi, rôznym neštátnym organizáciám alebo súkromným spoločnostiam, pretože sa petíciou nemusia zaoberať.

PETÍCIA

Problém, ktorý chcete riešiť

Vytvorte petíciu na
MojaPetícia.sk

Ako riešiť
lokálne alebo
celospoločenské
problémy?

PRIPRAVTE SI

Vytvorte názov a znenie
petície.

Stanovte zástupcu /
kontaktnú osobu pre styk s
orgánom verejnej moci.
Musí to byť osoba staršia
ako 18 rokov.

Petičný výbor môžete, ale
nemusíte vytvoriť. Ak ho
vytvoríte, rovnako musíte
stanoviť zástupcu.

KOĽKO PODPISOV POTREBUJETE?

Zákon o petičnom práve nestanovuje počet podpisov, ktorý je potrebný na vybavenie petície.
V niektorých prípadoch však osobitné zákony minimálny počet podpisov stanovujú.

100 000
PODPISOV

Prerokovanie petície v pléne NR SR.

10 000
PODPISOV

Prerokovanie petície s
príslušným orgánom verejnej
moci s pôsobnosťou pre celé
územie SR.

1 000
PODPISOV

Ak petíciu určenú obecnému
zastupiteľstvu podpíše 1 000
oprávnených voličov (alebo
aspoň 8%), je zastupiteľstvo
povinné petíciu prerokovať na
svojom zasadnutí.

VIA IURIS

Made with infogram

Kto môže zorganizovať petíciu?

Petíciu môžu zostaviť, obstaráť pod ňu podpisy a doručiť orgánu verejnej správy osoby akejkoľvek štátnej príslušnosti (občania SR, ako aj cudzinci) a v zásade akéhokoľvek veku, teda aj mladí, ktorí nedovršili osemnásť rokov (maloleté osoby). Aby však petíciu mohli zostaviť aj maloleté osoby, musí ísť o takú petíciu, ktorá je svojou **povahou primeraná rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku**. Maloleté osoby môžu určite zorganizovať petíciu za zachovanie školy, za zachovanie centra voľného času, za zachovanie kultúrneho strediska, žiadať výstavbu alebo opravu športového areálu, prejavíť nesúhlas so zničením parku kvôli výstavbe obchodného centra a pod. Maloleté osoby však nemôžu organizovať petície týkajúce sa napr. volebných vecí, pretože aktívne volebné právo je viazané na vek osemnásť rokov (napr. petície za vznik politickej strany, za umožnenie účasti politickej strany vo voľbách do NR SR a petície na voľbu nezávislých kandidátov do samospráv miest a obcí). Maloleté osoby tiež nemôžu organizovať petíciu za vyhlásenie miestneho referenda a za hlasovanie o odvolaní starostu.

Aby však **petícia zostavená maloletými osobami** bola platná, musí byť medzi nimi aspoň jedna osoba, ktorá dovŕšila osemnásť rokov **tzv. zástupca**. Zákon totiž stanovuje podmienku, že osoby, ktoré organizujú petíciu musia z pomedzi seba určiť osobu tzv. zástupcu, ktorá dovŕšila vek osemnásť rokov, aby organizátorov petície zastupovala v styku s orgánom verejnej moci. Zástupca na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci, ktorý dovŕšil 18 rokov, musí byť určený pri každej petícii, teda aj tej, kde je vytvorený petičný výbor alebo ju organizujú osoby staršie ako 18 rokov.

Minimálna veková hranica je stanovená aj pre zhromažďovanie podpisov na mieste prístupnom verejnosti (napríklad v parku, na námestí alebo pred školou). Zhromažďovať podpisy na mieste prístupnom verejnosti môže iba osoba, ktorá dovŕšila vek šesťnásť rokov. Osoba mladšia ako šesťnásť rokov môže teda podpisy zhromažďovať iba napr. v sídle občianskeho združenia alebo v byte.

Na zorganizovanie petície si môžu, ale nemusia, osoby podávajúce petíciu vytvoriť **petičný výbor**. Petičný výbor nie je právnickou osobou, a preto na jeho vytvorenie nie je potrebné žiadne povolenie alebo registrácia. Aj členovia petičného výboru sú povinní určiť osobu, ktorá dovŕšila vek osemnásť rokov, na ich zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy.

Okrem jednotlivcov môžu petíciu **zorganizovať aj právnické osoby**, ako sú občianske združenia. V týchto prípadoch sa ako subjekt, ktorý petíciu zostavil a podáva, označí združenie, prípadne iná právnická osoba. Aj tu je však združenie povinné označiť osobu zodpovednú za styk s úradmi, ktorá dovŕšila vek osemnásť rokov, tzv. zástupcu. V ďalšom je postup taký istý, ako keď petíciu podávajú fyzické osoby.

Kto sa môže podpísať pod petíciu?

Pod petíciu sa môžu v zásade podpísať osoby akejkol'vek štátnej príslušnosti (občania SR, ako aj cudzinci) a akéhokol'vek veku, teda aj mladí, ktorí nedovŕšili osemnásť rokov (maloleté osoby). Petíciu tiež môžu podpísať právnické osoby.

Aby petíciu **mohli podpísať maloletí**, aj tu platí podmienka, že musí ísť o takú petíciu, ktorá je svojou **povahou primeraná rozumovej a vôľovej vyspelosti** zodpovedajúcej ich veku. Ak by petíciu, napr. o volebných veciach, za vyhlásenie miestneho referenda a za hlasovanie o odvolaní starostu, podpísala osoba maloletá, jej podpis by bol neplatný.

Okrem podmienky plnoletosti, je **v niektorých prípadoch** podmienkou pre spôsobilosť podpísať petíciu aj **štátne občianstvo** Slovenskej republiky alebo **trvalý pobyt v obci**. Napríklad pre platné podpísanie petície za vyhlásenie celoštátneho referenda je potrebné byť občanom Slovenskej republiky a pre platné podpísanie petície za vyhlásenie miestneho referenda a za hlasovanie o odvolaní starostu je potrebné byť občanom Slovenskej republiky a mať trvalý pobyt v obci, ktorej sa petícia týka.

V ostatných prípadoch sa v petícii udáva iba pobyt osoby, ktorým sa rozumie akýkoľvek typ a miesto pobytu osoby aj mimo územia Slovenskej republiky.

Ako má vyzerat' petícia?

Od 1. 9. 2015 sa zaviedlo podanie petície aj v elektronickej podobe, čo predstavuje efektívny spôsob zvyšovania miery občianskej aj politickej participácie, spôsobom koherentným s celkovou elektronizáciou verejnej správy, ktorý zabezpečuje primerané uistenie o dôveryhodnosti predkladanej petície ako aj autenticitu poskytovaných údajov.

Petíciu aj naďalej možno podávať písomne na podpisových hárkoch.

Pod jednu petíciu možno zbierať podpisy aj vo forme podpisových hárkov a tiež elektronicke, pričom možno použiť všetky spôsoby zbierania podpisov v elektronickej forme.

Petícia podávaná na podpisových hárkoch

Ako už bolo uvedené, petícia môže mať formu listiny adresovanej príslušnému orgánu, ku ktorej sa pripájajú tzv. podpisové hárky s podpismi. Osobám podporujúcim petíciu sa musí umožniť, aby sa s obsahom petície riadne oboznámili pred jej podpísaním. Každá petícia musí byť označená slovom „petícia“.

Na každom podpisovom hárku **musí byť uvedené:**

- označenie „petícia“,
- označenie predmetu verejného alebo iného spoločného záujmu, ktorý sa v petícii rieši,
- meno, priezvisko, úplná adresa pobytu a podpis zástupcu (ak petíciu podáva petičný výbor, uvedie meno, priezvisko, úplnú adresu pobytu každý člen výboru),

- meno, priezvisko, adresa pobytu a podpis jednotlivcov, ktorí petíciu podporili. Na petícii netreba uvádzať dátum narodenia, s výnimkou tých petícií, kde sa ustanovuje najnižší počet osôb podporujúcich petíciu alebo vek osôb podporujúcich petíciu, ide napr. o petíciu za vyhlásenie miestneho referenda, za vznik politickej strany, za umožnenie účasti politickej strany vo voľbách do NR SR alebo petíciu na voľbu nezávislých kandidátov do samospráv miest a obcí,
- názov a sídlo, ak ide o právnickú osobu (osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby uvedie čitateľne svoje meno, priezvisko, adresu pobytu a svoj podpis).

Podpisové hárky môžu, ale nemusia obsahovať text petície. Ak text petície nie je priamo na podpisovom hárku, musí byť každý hárok označený tak, aby bolo z neho jasné, akú petíciu osoby podporujú (napríklad uvedením názvu petície – Petícia za záchranu Centra voľného času v Zobrovci). Ak nie je súčasťou podpisového hárku text petície, musí byť možnosť oboznámiť sa s obsahom petície inak. Text petície môže byť napr. zvýraznený na plagáte alebo môže byť k dispozícii okoloidúcim na letákoch. Na každom podpisovom hárku musí byť uvedené meno, priezvisko a adresa pobytu zástupcu.

Jednotlivec alebo zástupca právnickej osoby, ktorý chce petíciu podporiť, napíše čitateľne svoje meno, priezvisko, adresu pobytu a podpíše sa. Orgán verejnej moci nemusí brať do úvahy podporu petície osobou, ktorá o sebe uviedla údaje nečitateľne, neúplne alebo nepravdivo.

Ak petícia obsahuje podpisové hárky, po zozbieraní podpisov musí ten, kto petíciu podáva, uviesť pod jej textom počet priložených podpisových hárkov. Podpisové hárky musia byť „unikátne označené“ – t.j. aby petičný hárok bolo možné unikátne označiť voľným reťazcom, napr. označením miesta zberu a číslom alebo reťazcom znakov, ktorý je generovaný počítačovým systémom.

Elektronická petícia

Pre elektronickú petíciu platia v zásade tie isté pravidlá ako pre petíciu písomnú vo forme podpisových hárkov.

Osobám podporujúcim petíciu sa musí umožniť, aby sa s obsahom petície riadne oboznámili pred jej podpísaním. Každá petícia musí byť označená slovom „petícia“.

Elektronická petícia **musí obsahovať**:

- označenie „petícia“,
- označenie predmetu verejného alebo iného spoločného záujmu, ktorý sa v petícii rieši,
- informáciu obsahujúcu meno, priezvisko, úplnú adresu pobytu a zaručený elektronický podpis zástupcu (ak petíciu podáva petičný výbor, uvedie meno, priezvisko, úplnú adresu pobytu každý člen výboru),

- informáciu obsahujúcu meno, priezvisko, adresu pobytu jednotlivcov, ktorí petíciu podporili,
- názov a sídlo, ak ide o právnickú osobu (osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby uvedie čitateľne svoje meno, priezvisko, adresu pobytu),
- osoba podporujúca petíciu namiesto podpisu:
 - na účely potvrdenia podpory elektronickej petície uvedie svoju adresu elektronickej pošty (bude slúžiť na to, aby organizátor petície overil reálnosť podporovateľa petície, napr. tým spôsobom, že na uvedenú adresu zašle URL link, ktorého otvorením príde k podpore elektronickej petície); týmto spôsobom je možné podporiť iba tzv. bežné petície, pri ktorých osobitný predpis neustanovuje najnižší počet, podmienku trvalého pobytu alebo vek podporovateľov; petície, o ktorých osobitný predpis ustanovuje najnižší počet alebo vek podporovateľov, je možné elektronicke podporovať od 15. 12. 2017, po stanovení požiadaviek vyhláškou Úradu vlády SR – tieto však doposiaľ stanovené neboli),
 - na účely potvrdenia podpory elektronickej petície uvedie svoju adresu elektronickej schránky (ide o podporu petície prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy, www.slovensko.sk, elektronická schránka bude zriadená štátom s prístupom cez elektronicke občiansky preukaz),
 - na účely potvrdenia podpory elektronickej petície pripojí svoj zaručený elektronicke podpis, alebo
 - vykoná potvrdenie podpory osobitným spôsobom prostredníctvom informačného systému pre elektronicke zhromažďovanie údajov o osobách podporujúcich petíciu cez tzv. petičný systém (Podrobné požiadavky na petičný systém upravuje vyhláška Úradu vlády SR č. 298 z 23. novembra 2017, ktorou sa ustanovujú požiadavky na petičný systém, spôsob ich posudzovania, spôsob identifikácie petičného systému a náležitosti osvedčenia o atestácii petičného systému).

Petície, o ktorých osobitný predpis ustanovuje najnižší počet alebo vek podporovateľov, je možné elektronicke podporovať až od 15.12.2017, po stanovení požiadaviek vyhláškou Úradu vlády SR (doposiaľ stanovené neboli).

Orgán verejnej moci nemusí brať do úvahy podporu petície osobou, ktorá o sebe uviedla údaje nečitateľne, neúplne alebo nepravdivo.

Ak bola petícia podporená aj v elektronickej podobe, osoba podávajúca petíciu:

- ak na účely potvrdenia podpory elektronickej petície uviedli osoby svoju adresu elektronickej pošty – priloží podpisové hárky zaznamenané na elektronicke nosiči dát alebo uvedie namiesto podpisových hárkov zoznam osôb podporujúcich petíciu spolu s ich údajmi (meno, priezvisko, adresa pobytu, adresa elektronickej pošty),
- ak na účely potvrdenia podpory elektronickej petície uviedli osoby svoju adresu elektronickej schránky – priloží podpisové hárky zaznamenané na elektronicke nosiči dát

alebo uvedie namiesto podpisových hárkov zoznam osôb podporujúcich petíciu spolu s ich údajmi (meno, priezvisko, adresa pobytu, adresa elektronickej schránky),

- ak na účely potvrdenia podpory elektronickej petície uviedli osoby svoj zaručený elektronický podpis – priloží podpisové hárky v elektronickej podobe,
- ak vykoná potvrdenie podpory cez petičný systém – uvedie namiesto podpisových hárkov zoznam osôb podporujúcich petíciu spolu s ich údajmi (meno, priezvisko, adresa pobytu, údaje vyžiadané petičným systémom).

Koľko podpisov potrebujeme?

Zákon o petičnom práve nestanovuje počet podpisov, ktorý je potrebný na vybavenie petície, a preto v zásade platí, že orgán verejnej moci je povinný sa zaoberať petíciou s akýmkoľvek množstvom podpisov.

V niektorých prípadoch však osobitné zákony minimálny počet podpisov stanovujú. Napríklad na oprávnenosť petície za vyhlásenie miestneho referenda a za hlasovanie o odvolaní starostu je potrebné, aby petíciu podpísalo aspoň tridsať percent oprávnených voličov (obyvatelia Slovenskej republiky, ktorí majú v obci trvalý pobyt a dovŕšili 18 rokov veku).

Ak petíciu **podporí aspoň 10 000 osôb**, prerokuje ju príslušný orgán verejnej moci s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky so zástupcom a petičným výborom. Ak v petícii nie je určený petičný výbor, má zástupca právo prizvať na prerokovanie najviac ďalšie dve osoby.

Ak petíciu **podporilo najmenej 1000 osôb alebo aspoň 8% osôb oprávnených voliť do orgánov samosprávy obce**, iný vecne príslušný orgán verejnej moci (okrem orgánu s celoslovenskou pôsobnosťou) prerokuje petíciu so zástupcom a petičným výborom. Ak je takáto petícia určená obecnému zastupiteľstvu alebo zastupiteľstvu samosprávneho kraja, je zastupiteľstvo povinné petíciu prerokovať na svojom zasadnutí a umožniť vystúpiť počas prerokovania petície zástupcovi a členom petičného výboru.

Špecifickým prípadom sú **petície adresované Národnej rade SR**. V nich občania väčšinou navrhujú prijatie právneho predpisu, požadujú od predstaviteľov zákonodarnej moci, aby určitým spôsobom hlasovali. Poslanci však nie sú povinní hlasovať podľa návrhov obsiahnutých v petícii, a preto bude vybavenie takejto petície spočívať už v jej samotnom prerokovaní (výborom, plénom), respektíve v oznámení, kedy sa daná problematika bude prerokovávať a následnom oznámení výsledku prerokovania. Je dobré vedieť aj to, že v prípade, že počet podpisov pod petíciou presiahne počet 100 000, petíciu prerokuje plenum NR SR, inak o nej rokuje a vybavuje ju príslušný výbor.

Ako a kde možno zhromažďovať podpisy?

Osobám podporujúcim petíciu sa musí umožniť, aby sa s obsahom petície riadne oboznámili pred jej podpísaním či už na podpisovom hárku alebo v elektronickej podobe. K podpisu sa

nesmú žiadnym spôsobom nútiť. V § 4 ods. 1 zákona o petičnom práve sa uvádza: „Každý má právo akýmkoľvek spôsobom neodporujúcim zákonu vyzývať iné osoby, aby svojím podpisom petíciu podporili.“ Vyzývať na podpísanie petície možno teda napr. pri stolíku s podpisovými hárkami, vylepenými plagátmi na určených miestach, rozdávaním propagačných materiálov, výzvami v miestnom rozhlase či televízii a pod.

Petície a podpisové hácky sa môžu vystaviť aj na miestach prístupných verejnosti (verejné priestranstvá, námestia, ulice, parky, trhoviská, voľné priestory pri chodníkoch a pod.). Organizátor na to nepotrebuje žiadne povolenie, petičnú akciu netreba ani nikomu ohlasovať. Nesmie však dôjsť k obmedzeniu cestnej premávky, rušenie verejného poriadku, porušenie záujmov ochrany prírody a krajiny alebo iné obmedzenie práv alebo právom chránených záujmov iných osôb. Na súkromných pozemkoch alebo v súkromných budovách možno zhromažďovať podpisy len so súhlasom vlastníka.

Elektronickú petíciu možno vystaviť na miestach prístupných verejnosti v elektronickom prostredí, teda na akejkoľvek webovej stránke (ak ide o bežnú petíciu). Na vystavenie petície nie je potrebné povolenie orgánu verejnej moci, nesmie však nastať obmedzenie práv alebo právom chránených záujmov iných osôb.

Vybavenie petície

Právu podať petíciu prislúcha povinnosť úradov prijať petíciu, prešetriť ju a vybaviť tak, aby zistili skutočný stav veci, jej súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom.

Petíciu je možné podať:

- **Písomnú petíciu** spolu s podpisovými hárkami je možné doručiť osobne v podateľni úradu alebo poštou.
- **Elektronickú petíciu** je možné podať:
 - písomne (osobne alebo poštou) priložením podpisových hárkov zaznamenaných na elektronickom nosiči dát, pričom podanie petície podpíše zástupca,
 - písomne (osobne alebo poštou) vytlačením zoznamu osôb podporujúcich petíciu spolu s ich údajmi (meno, priezvisko, adresa pobytu, adresa elektronickej pošty), pričom podanie petície podpíše zástupca,
 - elektronicky, pričom osoba podávajúca petíciu (zástupca) ju musí podpísať zaručeným elektronickým podpisom,
 - prostredníctvom petičného systému, podrobnosti určuje vyhláška Úradu vlády SR č. 298/2017 Z. z. ktorou sa ustanovujú požiadavky na petičný systém, spôsob ich posudzovania, spôsob identifikácie petičného systému a náležitosti osvedčenia o atestácii petičného systému.

Orgán verejnej moci, ktorému bola petícia doručená, je **povinný petíciu prijať**.

Ak orgán, ktorý petíciu prijal, nie je príslušný ju vybaviť, postúpi ju do desiatich pracovných dní tomu orgánu, ktorý má jej riešenie v kompetencii. O postúpení petície musí byť zástupca upovedomený.

Ak vznikne **spor o príslušnosť na vybavenie petície**, orgán verejnej moci, ktorý petíciu prijal, ju do desiatich pracovných dní odo dňa, keď sa o spore dozvedel, postúpi na rozhodnutie Úradu vlády Slovenskej republiky. Ten do desiatich pracovných dní od jej doručenia určí, ktorý orgán verejnej moci má petíciu alebo jej časť vybaviť alebo rozhodne, že petíciu vybaví sám.

Ak petícia neobsahuje vyššie uvedené náležitosti, príslušný orgán verejnej moci do desiatich pracovných dní od jej doručenia písomne **vyzve** zástupcu alebo osobu, ktorá petíciu podala, aby odstránila nedostatky petície najneskôr do 30 pracovných dní od doručenia výzvy, s poučením o následku ich neodstránenia. Ak sa v ustanovenej lehote nedostatky petície neodstránia, orgán verejnej moci petíciu odloží.

Úrad môže tiež **požiadat' osobu podávajúcu petíciu o inú súčinnosť**, napr. poskytnutie doplňujúcich informácií. Na výzvu príslušného orgánu verejnej moci je zástupca povinný do desiatich pracovných dní od doručenia výzvy poskytnúť nevyhnutnú súčinnosť pri vybavovaní petície. Ak zástupca bez objektívneho dôvodu neposkytne súčinnosť v tejto lehote, orgán verejnej moci nie je povinný petíciu vybaviť. O tomto následku musí byť zástupca písomne poučený už vo výzve na poskytnutie súčinnosti pri vybavovaní petície. V čase od odoslania výzvy na poskytnutie súčinnosti do jej poskytnutia lehota na vybavenie petície neplynie.

Príslušný orgán verejnej moci je povinný prešetriť a vybaviť petíciu tak, aby zistil skutočný stav veci, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom. **Výsledok vybavenia petície písomne oznámi do 30 pracovných dní od doručenia** petície alebo od odstránenia jej nedostatkov zástupcovi. Vo zvlášť **zložitých prípadoch**, príslušný orgán verejnej moci písomne oznámi zástupcovi, že petícia sa vybaví v lehote najneskôr **do 60 pracovných dní**.

Za písomné oznámenie výsledku vybavenia petície sa považuje aj elektronické doručenie elektronického úradného dokumentu alebo oznámenie výsledku prostredníctvom petičného systému použitého na podporenie petície.

Ak sa na základe podanej petície **zistili nedostatky**, orgán, ktorý petíciu vybavuje, ich musí odstrániť. Za týmto účelom určí kto, akým spôsobom a v akej lehote prijme opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku. Orgán verejnej správy vyhotoví o prešetrení petície zápisnicu.

Orgán verejnej moci je povinný, okrem doručenia zástupcovi, **zverejniť výsledok vybavenia** petície na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na elektronickej úradnej tabuli, ak to technické podmienky umožňujú, a to do desiatich pracovných dní od jej vybavenia.

Pred podaním petície je potrebné si overiť, či v tej veci, v ktorej podávame petíciu už jedna petície nebola podaná. Ak totiž petícia podaná v tej istej veci neobsahuje nové skutočnosti, orgán verejnej moci oznámi osobám, ktoré petíciu podali, stanovisko a spôsob vybavenia pôvodnej petície. Nová petícia teda nebude riadne prešetrená a vynaložená námaha na zozbieranie podpisov bola zbytočná.

Ako už bolo spomenuté v predošlej časti tohto manuálu, keď petíciu **podporí aspoň 10 000 osôb**, prerokuje ju príslušný orgán verejnej moci s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky so zástupcom a petičným výborom. Ak v petícii nie je určený petičný výbor, má zástupca právo prizvať na prerokovanie najviac ďalšie dve osoby.

Ak petíciu **podporilo najmenej 1000 osôb alebo aspoň 8% osôb oprávnených voliť** do orgánov samosprávy obce iný vecne príslušný orgán verejnej moci (okrem orgánu s celoslovenskou pôsobnosťou) prerokuje petíciu so zástupcom a petičným výborom. Ak je takáto petícia určená obecnému zastupiteľstvu alebo zastupiteľstvu samosprávneho kraja, je zastupiteľstvo povinné petíciu prerokovať na svojom zasadnutí a umožniť vystúpiť počas prerokovania petície zástupcovi a členom petičného výboru.

Orgány verejnej moci **nie sú povinné prerokovať petíciu, ak jej obsahu vyhovie v plnom rozsahu**. Povinnosť prerokovať petíciu sa nevzťahuje na Národnú radu Slovenskej republiky a vládu Slovenskej republiky.

Petície **adresované Národnej rade SR** predstavujú špecifickú kategóriu petícií. V nich občania väčšinou navrhujú prijatie právneho predpisu, požadujú od predstaviteľov zákonodarnej moci, aby určitým spôsobom hlasovali. Ako už bolo zmienené poslanci však nie sú povinní hlasovať podľa návrhov obsiahnutých v petícii, a preto bude vybavenie takejto petície spočívať už v jej samotnom prerokovaní (výborom, plénom), respektíve v oznámení, kedy sa daná problematika bude prerokovávať a následnom oznámení výsledku prerokovania. V prípade, že počet podpisov pod petíciou presiahne počet 100 000, petíciu prerokuje plénum NR SR, inak o nej rokuje a vybavuje ju príslušný výbor.

Petícia za vyhlásenie miestneho referenda na odvolanie starostu

Jednou z možností ako sa obyvatelia obce môžu zapojiť aktívne do fungovania svojej obce, je vysloviť nespokojnosť s konaním starostu, a to tak, že ho odvolajú v miestnom referende. Konanie miestneho referenda môžu obyvatelia podniknúť zorganizovaním petície.

Pri spísaní takejto petície sa postupuje podľa hore uvedeného všeobecného popisu pre petície a zároveň podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Podľa jeho ustanovenia § 11a, musí zastupiteľstvo obce vyhlásiť miestne referendum o odvolaní starostu, v prípade, ak sa pod petíciu za vyhlásenie miestneho referenda o odvolaní starostu **podpíše aspoň 30 % oprávnených voličov**.

Oprávneným voličom podľa § 3 v spojení s ustanovením § 163 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov je:

- obyvateľ obce, ktorý má trvalý pobyt v obci., kde sa majú voľby (miestne referendum) vykonávať
- ktorý dosiahol vek 18 rokov

Petíciu overujú aspoň traja poslanci určení obecným zastupiteľstvom, ktorí nemôžu byť členmi petičného výboru, a starosta. Starosta však neoveruje tento druh petície, teda petíciu, ktorá smeruje k jeho odvolaniu. Ak petícia spĺňa náležitosti ustanovené zákonom o petičnom práve (viď vyššie) obecné zastupiteľstvo musí vyhlásiť miestne referendum obce tak, aby sa uskutočnilo do 90 dní od doručenia petície.

Výsledky miestneho referenda sú platné, ak sa na ňom zúčastnila aspoň polovica oprávnených voličov a ak bolo rozhodnutie prijaté nadpolovičnou väčšinou platných hlasov účastníkov miestneho referenda. Obec vyhlási výsledky referenda do troch dní od doručenia zápisnice o výsledkoch hlasovania na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce. V prípade, ak je referendum úspešné, mandát starostu zaniká vyhlásením výsledku miestneho referenda.

Ak by došlo k takej situácii, že obecné **zastupiteľstvo** na základe platnej petície **nevyhlási miestne referendum**, je nevyhnutné sa obrátiť s podnetom na okresnú prokuratúru s uvedením všetkých skutočností a dôkazov, ktoré svedčia tomu, že referendum malo byť vyhlásené.

V prípade, že spísanie petície na vyhlásenie miestneho referenda na odvolanie starostu vo vašom prípade neprichádza do úvahy, v časti Občianskeho kompasu [Ako na nefungujúca samosprávu](#) možno nájdete ďalšie návody na nápravu nezákonného stavu v obci.

V praxi sa opakovane stáva, že prokurátor vydá na základe podnetu protest proti uzneseniu obecného zastupiteľstva o vyhlásení miestneho referenda o odvolaní starostu. Protest prokurátora nemá záväzný charakter a vydaním protestu nedochádza k zrušeniu napadnutého uznesenia. Z toho dôvodu podaním protestu nedochádza k zrušeniu vyhláseného referenda. Referendum by bolo zrušené, ak by obecné zastupiteľstvo vyhovel protestu prokurátora a napadnuté uznesenie zrušilo.

Elektronické petície v aktuálnej praxi na Slovensku

Ako už bolo uvedené, v súčasnosti už je možné pre účel zbierania podpisov pre petíciu využiť aj formu elektronickej petície. Záonné náležitosti elektronickej petície sú uvedené vyššie.

Najlepší priestor pre vaše online petície je web [MojaPetícia.sk](#), ktorý prevádzkuje VIA IURIS. Vytvorili sme unikátny a bezpečný petičný portál pre vás, všetkých občiansky aktívnych ľudí, aby ste mali možnosť realizovať sa.

MojaPetícia.sk prináša:

- vysokú úroveň ochrany osobných údajov pre organizátorov aj signatárov,
- jednoduchý proces vytvárania podpisových akcií,

- výber demografických dát, ktoré chcete od signatárov zbierať,
- možnosť podpisovať alebo vytvárať podpisové akcie aj pre mladších ako 16 rokov, pri dodržaní všetkých pravidiel ochrany osobných údajov,
- prispôsobenie podpisovej stránky svojej vizuálnej identite (vlastné logo, vlastné farby a pod.),
- export dát signatárov vo formáte .xls aj priamo pre Mailchimp,
- podpisové hárky, ktoré spĺňajú všetky legislatívne požiadavky,
- step-by-step návody pre vytvorenie podpisových akcií,
- postupy a rady, ako správne pokračovať po úspešnom zbere podpisov.

Otázky a odpovede

OTÁZKA: Môžu petíciu zostaviť, podpisovať alebo propagovať neplnoleté osoby ?

ODPOVEĎ: V zásade petíciu môžu zostaviť, organizovať a podporiť aj maloleté osoby. Musí však ísť o takú petíciu, ktorá je svojou povahou primeraná rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku. Určite nie je problém, ak maloleté osoby organizujú a podpisujú petíciu za zachovanie školy, zriadenie kultúrneho strediska a pod. Nemôžu však organizovať a podpisovať petície týkajúce sa napr. volebných vecí. Aktívne volebné právo je viazané na vek 18 rokov, a preto podpis maloletého pod petíciu požadujúcu napr. účasť tej ktorej politickej strany vo voľbách, by bol považovaný za neplatný (z tohto dôvodu u takýchto petícií sa uvádza aj rodné číslo podpisujúceho).

OTÁZKA: Môžu petície podpisovať osoby vo výkone trestu alebo vo väzbe?

ODPOVEĎ: Áno, takéto osoby môžu petície nielen podpisovať, ale aj organizovať, zostavovať a podávať.

OTÁZKA: Aké náležitosti musí mať petícia?

ODPOVEĎ: Petícia je listina adresovaná príslušnému orgánu, ku ktorej sa pripájajú tzv. podpisové hárky s podpismi. Podpisové hárky môžu, ale nemusia obsahovať text petície. Ak text petície nie je priamo na podpisovom hárku, musí byť každý hárok označený tak, aby bolo z neho jasné, akú petíciu osoby podporujú (napríklad uvedením názvu petície – Petícia za záchranu Centra voľného času). Každá petícia musí byť označená slovom „petícia“.

Na každom podpisovom hárku musí byť uvedené:

- označenie „petícia“,

- označenie predmetu verejného alebo iného spoločného záujmu, ktorý sa v petícii rieši,
- meno, priezvisko, úplná adresa pobytu a podpis zástupcu (ak petíciu podáva petičný výbor, uvedie meno, priezvisko, úplnú adresu pobytu každý člen výboru),
- meno, priezvisko, adresa pobytu a podpis jednotlivcov, ktorí petíciu podporili. Na petícii netreba uvádzať dátum narodenia, s výnimkou tých petícií, kde sa ustanovuje najnižší počet osôb podporujúcich petíciu alebo vek osôb podporujúcich petíciu, ide napr. o petíciu za vyhlásenie miestneho referenda, za vznik politickej strany, za umožnenie účasti politickej strany vo voľbách do NR SR alebo petíciu na voľbu nezávislých kandidátov do samospráv miest a obcí,
- názov a sídlo, ak ide o právnickú osobu (osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby uvedie čitateľne svoje meno, priezvisko, adresu pobytu a svoj podpis).

Pre **elektronickú petíciu** platí, že osoba podporujúca petíciu namiesto podpisu:

- na účely potvrdenia podpory elektronickej petície uvedie svoju adresu elektronickej pošty (bude slúžiť na to, aby organizátor petície overil reálnosť podporovateľa petície, napr. tým spôsobom, že na uvedenú adresu zašle URL link, ktorého otvorením príde k podpore elektronickej petície); týmto spôsobom je možné podporiť iba tzv. bežné petície, pri ktorých osobitný predpis neustanovuje najnižší počet, podmienku trvalého pobytu alebo vek podporovateľov; petície, o ktorých osobitný predpis ustanovuje najnižší počet alebo vek podporovateľov, je možné elektronicke podporovať od 15. 12. 2017, s tým súvisiace požiadavky však stále neboli stanovené vyhláškou Úradu vlády SR,
- na účely potvrdenia podpory elektronickej petície uvedie svoju adresu elektronickej schránky (ide o podporu petície prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy, www.slovensko.sk, elektronická schránka bude zriadená štátom s prístupom cez elektronický občiansky preukaz),
- na účely potvrdenia podpory elektronickej petície pripojí svoj zaručený elektronický podpis, alebo
- vykoná potvrdenie podpory osobitným spôsobom prostredníctvom informačného systému pre elektronicke zhromažďovanie údajov o osobách podporujúcich petíciu cez tzv. petičný systém, podrobnosti určuje vyhláška Úradu vlády SR č. 298/2017 Z. z. ktorou sa ustanovujú požiadavky na petičný systém, spôsob ich posudzovania, spôsob identifikácie petičného systému a náležitosti osvedčenia o atestácii petičného systému.

OTÁZKA: Možno zbierať podpisy na zhromaždeniach, mítingoch a demonštráciách, alebo rôznych verejných kultúrnych podujatiach?

ODPOVEĎ: Petičné právo nepodlieha povoločovaciemu alebo oznamovaciemu konaniu. V prípade organizovaných kultúrnych podujatí (napr. vo vnútri plateného priestoru) však na umiestnenie stolíka s petičnými hárkami je potrebný súhlas majiteľa, nájomcu priestoru alebo usporiadateľa. Pokiaľ ide o zhromaždenia, demonštrácie a mítingy občanov, tieto môžu byť

sprevádzané petičnými akciami, prípadne z takéhoto zhromaždenia môže petícia vziť. Aj takéto petície však musia spĺňať vyššie uvedené náležitosti.

OTÁZKA: Čo sa môže stať, keď niekto podpisy na petícii falšuje?

ODPOVEĎ: Falšovanie podpisov na petíciách, ktoré sa týkajú volebných vecí alebo referenda, by podľa nášho názoru malo byť trestným činom. Ak podľa starého trestného zákona bol tento skutok zaradený medzi „marenie prípravy a priebehu volieb či referenda“, tak sme toho názoru, že aj v novom trestnom zákone má tento skutok miesto v § 351. Konkrétne § 351 ods. 2 písm. b): Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto v súvislosti s výkonom ústavných práv uvedených v odseku 1 hrubým spôsobom marí výkon týchto ústavných práv. Ak sa takéto falšovanie preukáže, páchatel' (aj návodca, organizátor, pomocník) by mal byť trestne stíhaný a potrestaný súdom. Falšovanie podpisov na iných petíciách trestným činom nie je, avšak aj tu v prípade preukázania falšovania alebo „čiernych duší“ na petícii sa takéto podpisy považujú za neplatné.

OTÁZKA: Ako sa petícia vybavuje?

ODPOVEĎ: Príslušný orgán verejnej správy je povinný prešetriť a vybaviť petíciu tak, aby zistil skutočný stav veci, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom. Ak sa na základe podanej petície zistili nedostatky, orgán, ktorý petíciu vybavuje, ich musí odstrániť. Za týmto účelom určí kto, akým spôsobom a v akej lehote prijme opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku. Orgán verejnej správy vyhotoví o prešetrení petície zápisnicu.

Výsledok prešetrenia a vybavenia petície úrad písomne oznámi tomu, kto ju podal, a to do tridsiatich pracovných dní. Ak túto lehotu nemožno dodržať, úrad oznámi, že petícia bude vybavená v ďalšej tridsaťdňovej lehote.

OTÁZKA: Čo sa stane, ak petíciu podám na nesprávnom orgáne?

ODPOVEĎ: Ak orgán, ktorý petíciu prijal, nie je oprávnený ju vybaviť, postúpi ju do desiatich pracovných dní tomu orgánu, ktorý má jej riešenie v kompetencii. O postúpení petície musí byť podávateľ upovedomený. Ak vznikne spor o príslušnosť na vybavenie petície, orgán verejnej správy, ktorý petíciu prijal, ju bezodkladne postúpi na rozhodnutie Úradu vlády Slovenskej republiky. Úrad vlády Slovenskej republiky do desiatich pracovných dní od jej doručenia určí, ktorý orgán bude petíciu alebo jej časť vybavovať a kto bude koordinovať jej vybavenie; Úrad vlády Slovenskej republiky môže rozhodnúť, že petíciu vybaví sám.

OTÁZKA: Musí byť osoba určená pre styk s orgánom verejnej správy resp. predkladateľ petičných hárkov pri predkladaní petície na odvolanie starostu občan danej obce alebo nie?

ODPOVEĎ: Keďže ide o petíciu obyvateľov obce a členovia petičného výboru sú zástupcovia osôb podávajúcich petíciu, aj oni musia byť obyvateľmi tejto obce a mať minimálne 18 rokov.

OTÁZKA: Sú hlavní signatári (organizátori petície) povinní uviesť aj svoj podpis, aby boli ich hlasy započítané alebo stačí, tak ako je to v prvom dokumente, že uvedú meno, adresu atď.? Ak áno, kde je treba umiestniť tieto podpisy – pod textom výzvy alebo v samotnom petičnom hárku?

ODPOVEĎ: Hlavní organizátori petície by mali podpísať petíciu na petičnom hárku.

OTÁZKA: Je potrebné, aby signatári uvádzali dátum narodenia? Ak áno, hlas je platný od 15. alebo 18. dovŕšeného roku života?

ODPOVEĎ: Ak ide o petíciu, kde zákon nestanovuje požiadavku veku alebo minimálny počet osôb, ktoré musia petíciu podpísať, nemusia signatári petície uvádzať dátum narodenia. Takúto petíciu môžu podpísať aj osoby, ktoré nedovŕšili 18 rokov, stačí, že sú schopné porozumieť textu petície a stotožniť sa s ním. Odporúča sa však, aby minimálne osoba poverená stykom o orgánmi verejnej správy uviedla dátum narodenia – v texte petície.

OTÁZKA: Aké úlohy a právomoci má petičný výbor? Nevie, či ho mám zorganizovať alebo nie.

ODPOVEĎ: Petičný výbor nemusí byť zriadený, stačí jedna osoba ako organizátor petície. Petičný výbor ale môže dodať petícii dôveryhodnosť, že ide o spoločnú akciu viacerých ľudí, ktorí sa zhodli na predmete petície. Orgán verejnej správy ale komunikuje aj tak len s osobou poverenou stykom s orgánom verejnej správy.

OTÁZKA: Vzor petičného hárku je pre fyzickú osobu, podľa zákona môžu byť signatármi aj právnické osoby, je bežná prax pripravovať hárky aj pre právnické osoby?

ODPOVEĎ: Signatárom petície môže byť aj právnická osoba. Netreba pripravovať špeciálny hárak pre právnické osoby, stačí, ak kompetentný zástupca právnickej osoby do koloniek petičného hárku napíše názov a sídlo právnickej osoby a podpíše sa.

OTÁZKA: Stačí, ak budú petičné hárky očíslované ručne na konci zbierky, či elektronicky? Ide o to, že môže byť problematické zabezpečiť, aby sa niektoré čisté hárky nestratili, a tým nechýbali v číselnom zozname.

ODPOVEĎ: Podľa nášho názoru stačí, aby boli petičné hárky očíslované na konci zbierky – je jedno či ručne alebo elektronicky. Účel číslovania hárkov je v tom, aby sa umožnilo počítanie podporných podpisov – aby sa ten istý hárak pri počítaní nezarátal dvakrát. Zároveň pri podaní petície treba uviesť počet petičných hárkov, ktoré sa posielajú príslušnému orgánu.

OTÁZKA: Môžu sa podpisovať aj občania iných krajín Európskej únie?

ODPOVEĎ: Áno, petíciu môže podporiť „každý“, teda aj občania iných krajín Európskej únie, ak nejde napr. o petície, kde sa môžu podpisovať iba obyvatelia obce.

OTÁZKA: Musí byť z petičného hárku zrejmé, na koho sa petíciou obraciame?

ODPOVEĎ: Áno, je potrebné, aby aj z petičného hárku bolo zrejmé, na koho sa petíciou obraciate.

OTÁZKA: Je petícia platná po tom, čo odstúpilo občianske združenie, ktoré participovalo na zbieraní podpisov aj v petičnom výbore?

ODPOVEĎ: Zákon č. 85/1990 Z. z. o petičnom práve (ďalej ako „petičný zákon“) podrobne upravuje petičné právo, ktoré je garantované čl. 27 Ústavy SR. Petičný zákon stanovuje, že každý sa môže sám alebo spoločne s inými obracať vo veciach verejného alebo spoločného záujmu na orgány verejnej správy so svojimi žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami. Petičný zákon ďalej určuje, že na zostavenie petície, obstaranie podpisov a doručenie petície môžu osoby podávajúce petíciu vytvoriť petičný výbor. V prípade, že nie je vytvorený petičný výbor, musí sa v petícii určiť osoba staršia ako 18 rokov na styk s orgánmi verejnej správy. Každá petícia musí obsahovať označenie petícia a predmet verejného a spoločného záujmu. Okrem toho petičný zákon stanovuje, že ak petíciu podporí väčší počet osôb, musia osoby podávajúce petíciu uviesť pod jej textom počet priložených podpisových hárkov. Podpisové hárky sa musia priebežne číslovať. Ak petíciu podáva petičný výbor, musí sa pri každom jeho členovi (ak ide o fyzickú osobu) uviesť meno, priezvisko, trvalý pobyt a jeho podpis. Pri právnickej osobe je povinnosť uviesť názov a sídlo, osobu oprávnenú za ňu konať spolu s jej menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu a podpisom. V prípade, že petíciu nepodáva petičný výbor, tak osoba určená na styk s orgánmi verejnej správy uvedie meno, priezvisko, trvalý pobyt a podpis.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že na platné podanie petície sa nevyžaduje vytvorenie petičného výboru. Teda odstúpenie participujúceho združenia nemá vplyv na platnosť petície združenia, ktoré svoje petičné právo uplatňuje naďalej. Jediným dôsledkom je odovzdaný nižší počet podpisov, teda potenciálne nižšia „sila“ petície. Je však povinnosťou osôb podávajúcich petíciu, resp. petičného výboru dodržať ustanovenia petičného zákona.

OTÁZKA: Sú signatári petície povinní uviesť adresu trvalého či prechodného pobytu alebo môžu uviesť miesto svojho skutočného pobytu?

ODPOVEĎ: Signatári petície by mali na podpisovom hárku uviesť adresu ich trvalého pobytu a nie miesto skutočného fyzického pobytu.

OTÁZKA: Má význam ďalej zbierať podpisy pod petíciu, keď je už odovzdaná?

ODPOVEĎ: Zbieranie podpisov pod petíciu má samozrejme význam do momentu jej odovzdania. Ak sa však petícia vzťahuje na dlhodobé rozhodovanie a v priebehu procesu schvaľovania je ešte potrebné poukázať na skutočnosť, že petíciu podporilo ďalšie množstvo podporovateľov, nič nebráni tomu, aby sa dodatočne podpisy doložili. Netreba zabudnúť na to, že orgán, ktorému je petícia doručená má povinnosť ju prerokovať bez ohľadu na množstvo podporovateľov, t.j. pokiaľ nejde o petície, pri ktorých osobitné zákony stanovujú minimálne množstvo podpisov – ako napr. petície za vyhlásenie miestneho referenda a za hlasovanie o odvolaní starostu.

OTÁZKA: Je potrebné, aby sa na petičných hárkoch uvádzala celá adresa pobytu vrátane ulice? Budú akceptované podpisy na hárkoch, kde ulica nie je uvedená?

ODPOVEĎ: V zmysle ustanovenia § 4 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve petícia musí obsahovať meno, priezvisko, adresu pobytu a podpis jednotlivcov, ktorí petíciu podporili. V zmysle zákona č. 253/1998 Z. z o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov SR a jeho ustanovení § 2 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 2 sa adresou pobytu nerozumie len mesto, ale aj ulica a súpisné číslo. Ak ide o právnickú osobu, je nutné uviesť názov a sídlo a osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby uvedie čitateľne svoje meno, priezvisko, adresu pobytu a svoj podpis. Preto akonáhle Vám povinné údaje budú chýbať (napr. adresa trvalého pobytu) orgán verejnej moci nemusí brať takéhoto podporovateľa do úvahy.

OTÁZKA: Prečo na stránke petície.com nie je uvedená kolónka pre úplnú adresu pobytu podporovateľa?

ODPOVEĎ: Chceli by sme Vás upozorniť na problematiku portálu petície.com na účely zbierania podpisov pod petície v podmienkach SR. Aj keď je tento portál pomerne často využívaný, jeho nevýhodou je, že na to, aby tam podporená elektronická petícia spĺňala uvedené požiadavky petičného zákona, je potrebné vykonať niekoľko krokov navyše. V praxi sme sa už stretli s prípadom, že príslušný štátny orgán odmietol uznať zozbierané podpisy z portálu www.peticie.com z dôvodu, že nespĺňali zákonné požiadavky (neobsahovali všetky potrebné údaje).

Spustenie petície na tejto webovej stránke je v zásade jednoduché a začína sa v kolónke „Začať petíciu“, kde autor petície musí zadať viacero údajov a nastaviť si náležitosti petície.

Okrem svojho prihlásenia musí autor petície uviesť názov a text petície a tiež je daná možnosť stránky nastaviť si údaje, ktoré by mali podporovatelia petície pri jej podpise uvádzať. Toto je práve problematická časť, kde si autori petície musia dať obzvlášť pozor, aby podporovateľ petície uviedol všetky údaje, ktoré vyžaduje petičný zákon.

V zmysle petičného zákona pri podpore elektronickej petície musí jej podporovateľ uviesť svoje meno, priezvisko, úplnú adresu pobytu a e-mailovú adresu ako potvrdenie podpory petície namiesto vlastnoručného podpisu.

Na stránke www.peticie.com však nie sú všetky tieto údaje automaticky súčasťou podpisového formulára, ktorý sa zobrazí podporovateľom petície. Prednastavený podpisový

formulár vyžaduje len meno, priezvisko, mesto a e-mailovú adresu. Chýba však možnosť zadať adresu trvalého pobytu podporovateľa, čo je jeden z povinných údajov v zmysle petičného zákona. Tento chýbajúci údaj spôsobuje neplatnosť podpisu podporovateľa petície, ak nedôjde k jeho doplneniu iným spôsobom. Je preto potrebné, aby v časti „Ľudia, ktorí podpisujú petíciu, musia zadať aspoň svoje meno, bydlisko a e-mailovú adresu. Môžete tiež vyžadovať dodatočné informácie. [Pridať ďalšie polia]“ autor petície nastavil, aké všetky údaje má podporovateľ petície uviesť. Tu je potrebné si vytvoriť vlastný požadovaný údaj s názvom „adresa pobytu“, keďže takúto možnosť portál automaticky neponúka. Je možné si nastaviť aj viditeľnosť tohto údaju, tak aby nebol zverejnený, ale bol viditeľný len pre autora petície.

Autori elektronických petícií, zostavovaných na www.peticie.com, by sa tak mali riadiť uvedenými inštrukciami, aby mali istotu, že podporovatelia ich petície budú môcť uviesť všetky požadované údaje alebo používať iné existujúce portáli určené na tvorbu elektronických petícií a zber podporovateľov elektronickou formou. Napríklad petičný portál MojaPeticia.sk.

OTÁZKA: Je možné, aby jedna petícia riešila súčasne viac požiadaviek?

ODPOVEĎ: Zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve neobmedzuje množstvo požiadaviek, ktoré možno do petície zahrnúť. Čo však treba mať na mysli je, že každú požiadavku treba adresovať subjektu, ktorý je oprávnený ju riešiť.

OTÁZKA: Môže k rovnakej téme prebiehať petícia aj podpisovanie elektronickej hromadnej žiadosti?

ODPOVEĎ: Nič nebráni tomu, aby k rovnakej téme prebiehala aj petícia aj podpisovanie elektronickej hromadnej žiadosti. V zmysle zákona č. 85/1990 Z. z. o petičnom práve sa totiž s petíciou môžete obrátiť na ktorýkoľvek orgán verejnej moci a tento je povinný sa petíciou zaoberať.

Avšak elektronická hromadná žiadosť môže byť adresovaná len vláde SR, pričom tu sa jedná o dobrovoľný záväzok vlády SR, v rámci medzinárodnej Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Aby sa vláda SR takouto žiadosťou zaoberala, musia byť splnené konkrétne podmienky ako získanie 15000 podpisov počas 30 dní. Tento záväzok však nie je upravený v zákone a preto ani nie je vynútitel'ný.